

অহিনী সাক্ষৰতা শৃংখলা-৯

ৰমেশে উচিত বিচাৰ পালে

বিনামূলীয়া অহিন সাহায্য

সাক্ষৰ চানহ

ৰাজ্যিক সম্পদ কেন্দ্ৰ অসম
ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ
মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়
ভাৰত চৰকাৰ

ন্যায় বিভাগ
বিধি আবু ন্যায় মন্ত্ৰালয়
ভাৰত চৰকাৰ

ASSAM STATE LEGAL SERVICES AUTHORITY

1ST FLOOR, GAUHATI HIGH COURT, OLD BLOCK
GUWAHATI - 781001, ASSAM
PHONE : 0361 - 2516367, FAX : 0361 - 2601843

অসম ৰাজ্যিক আইন সেৱা প্ৰাধিকাৰী
গুৱাহাটী - ৭৮১০০১

No. ASLSA-38/2014/21

Dated: Guwahati the 18 th April '2016

To

The Director,
State Resource Centre - Assam,
1- CD, Mandovi Apartments,
GNB Road, Ambari, Guwahati-781001
(Assam)

Sub: VETTING OF IEC MATERIALS ON LEGAL LITERACY COMPONENTS - ASSAMESE.

Ref.: Your letter no. SRC/170/97/654-56 dated 21.03.2016.

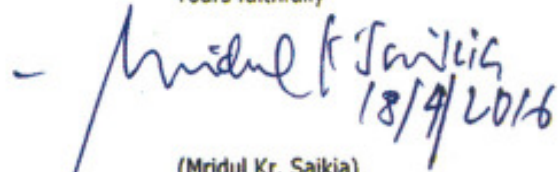
Dear Sir,

In inviting a reference to the subject as cited above, undersigned has the honor to state that the vetting of the IEC materials (in Assamese) have been completed and are being returned herewith after minor modifications in sentence/word structuring on the legal literacy components and the modified word/sentence is highlighted in erasable pencil markings.

Vetting of the rest of the IEC material (in Nepali & Bengali) is also being arranged and will be returned as soon as these are completed.

With best regards

Yours faithfully

18/4/2016

(Mridul Kr. Saikia)
Member Secretary i/c
Assam State Legal Services Authority

End:
As stated above.

ৰমেশে উচিত বিচাৰ পালে

বিনামূলীয়া আইন সাহায্য

আইনী সাক্ষৰতা শৃংখলা- ৯

সাক্ষৰ ভাৰত

ৰাজ্যিক সম্পদ কেন্দ্ৰ অসম
ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ
মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়
ভাৰত চৰকাৰ

সত্যমেব জয়তে

ন্যায় বিভাগ
বিধি আৰু ন্যায় মন্ত্ৰালয়
ভাৰত চৰকাৰ

Rameshe Uchit Bichar Pale (Ramesh Ko Mila Nyay) : This book is based on legal awareness for the neoliterates on free legal aids. This book is prepared by National Literacy Mission Authority and Department of Justice, Govt. of India, New Delhi. This book is translated and published by State Resource Centre Assam, 1-CD, Mandovi Apartments, GNB Road, Ambari, Guwahati-781001 (Assam)

March 2016 (1000)

মূল পুথি	:	ৰমেশ কো মিলা ন্যায়
পুথি প্ৰস্তুতি কৰ্মশালাত অংশগ্ৰহণকাৰী সকল	:	নিশাৰাণী ডেকা, মীনাক্ষী বেজবৰুৱা, বুৰী ভাগৱতী শৰ্মা, ফুনু শৰ্মা, মুনীন কাকতি, কুইন বৰা, তৃষণ শৰ্মা, নিৰ্মালী অধিকাৰী, দীপাংকৰ দাস, সুস্নাতা গোস্বামী
ভাৰত চৰকাৰৰ ন্যায় বিভাগ, বিধি আৰু ন্যায় মন্ত্ৰালয়ৰ তৰফৰ পৰা কৰ্মশালাত উপস্থিত থকা বিষয়াসকল	:	ৰাজেশ দেউলী, আঁচনি প্ৰবন্ধক, অনশুল চাক্ৰেনা, আঁচনি বিষয়া, গোবিন্দ বৈশ্য, ৰাজ্যিক সমন্বয়ক, অসম
প্ৰথম প্ৰকাশ	:	মাৰ্চ ২০১৬ (১০০০)
প্ৰকাশক	:	ৰাজ্যিক সম্পদ কেন্দ্ৰ অসম ১-চি ডি, মাগুৰী এপাৰ্টমেণ্টছ, জি এন বি ৰোড আমবাৰী, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১
সম্পাদনা	:	অনুৰাধা বৰুৱা, প্ৰসন্ন কুমাৰ কলিতা
মুদ্ৰক	:	শৰাইঘাট অফছেট প্ৰাইভেট লিমিটেড বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-৭৮১০২১

কৃতজ্ঞতা

সাক্ষৰ ভাৰত কাৰ্যসূচী ২০০৯ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত আৰম্ভ কৰা হৈছিল। এই কাৰ্য্যক্রমত দেশৰ কমসংখ্যক সাক্ষৰ মহিলা থকা ৪১০ খন জিলা সামৰি লোৱা হৈছে। বিশেষকৈ গ্রামাঞ্চলৰ মহিলা, অনুসূচিত জাতি, জনজাতি আৰু সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ক সাক্ষৰ ভাৰত কাৰ্যসূচীত লক্ষ্য কৰি লোৱা হৈছে। এই কাৰ্যসূচীত বুনীয়াদী সাক্ষৰতাৰ সমানে সমানে বুদ্ধি আৰু দক্ষতাৰ বিকাশ আৰু সমমান শিক্ষাকো সামৰি লোৱা হৈছে। সাক্ষৰতাক শিক্ষার্থীসকলৰ জীৱনৰ লগত জড়িত কৰি অধিক বুচিপূৰ্ণ কৰিবৰ বাবে ইণ্টাৰ পাৰ্চনেল মিডিয়া কেম্পেইন আৰম্ভ কৰা হৈছে। এই কেম্পেইনত আইনী সাক্ষৰতাক বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া হৈছে।

আইনী সাক্ষৰতাৰ বিষয়ে সকলোৱে জানিবৰ বাবে আইনী সাক্ষৰতা শৃংখলাৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। ভাৰত চৰকাৰৰ মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়ৰ অধীনত ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ আৰু বিধি আৰু ন্যায় মন্ত্ৰালয় (ন্যায় বিভাগ)ৰ অধীনত গুৱাহাটীত আয়োজিত কৰ্মশালাত অসম (অসমীয়া ভাষা), ত্ৰিপুৰা (বাংলা ভাষা) আৰু ছিকিম (নেপালী ভাষা)ৰ বিশেষজ্ঞ, লিখক তথা ৰাজ্যিক আইনী সেৱা প্ৰাধিকৰণৰ সহযোগিতাত আইনী সাক্ষৰতাৰ সামগ্ৰীসমূহৰ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।

আইনী সাক্ষৰতা সামগ্ৰীৰ নিৰ্মাণত ন্যায় বিভাগ, ন্যায় মন্ত্ৰালয়, ভাৰত চৰকাৰ আৰু এক্সচেচ টু জাষ্টিছ (নৰ্থ ইষ্ট এণ্ড জম্মু কাশ্মীৰ A 2 J NE & JK)ৰ প্ৰকল্পৰ সঞ্চালকে কাৰিকৰী সহযোগিতা প্ৰদান কৰিছে আৰু ইয়াত ভাৰত চৰকাৰৰ ন্যায় বিভাগে অনুমোদন জনাইছে। ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণে সকলো সহযোগী সংস্থা, বিভাগৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছে। এই সামগ্ৰীসমূহে জনসাধাৰণৰ মাজত আইনী সজাগতা আনিব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰা হৈছে।

ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ
মানৱ সম্পদ বিকাশ মন্ত্ৰালয়
নতুন দিল্লী

আমাৰ দুআষাৰ

ৰাজ্যিক সম্পদ কেন্দ্ৰ অসমে এই লানি পুস্তিকাৰ অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰি প্ৰকাশৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। গুৱাহাটীত অনুষ্ঠিত লিখনি প্ৰস্তুতি কৰ্মশালাত এইলানি পুথিৰ অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰা হৈছে। অনুদিত পুথিখিনি অসম ৰাজ্যিক আইন সেৱা প্ৰাধিকৰণৰ দ্বাৰা অনুমোদিত। এই সুযোগতে কৰ্মশালাত অংশগ্ৰহণ কৰা প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰা হ'ল। আশাকৰোঁ কিতাপখন পঢ়ুৱৈয়ে আদৰি ল'ব।

সমীৰণ ব্ৰহ্ম
সঞ্চালক

মাৰ্চ ২০১৬

ৰাজ্যিক সম্পদ কেন্দ্ৰ অসম

ৰমেশে উচিত বিচাৰ পালে

এখন গাঁৱত ৰমেশ নামৰ এজন মানুহে নিজৰ পৰিয়ালৰ উপৰিও বৃদ্ধ মাতৃ-পিতৃক লৈ বাস কৰিছিল। ৰমেশ আৰু তেওঁৰ পৰিবাৰ ৰাধাই খেতি পথাৰত কাম কৰে।

ৰমেশহঁতৰ গাঁৱত কুশল নামৰ আন এজন লোক আছিল। তেওঁৰ হাতত পাঁচ বিঘা মাটি আছিল — কুশলে ৰমেশ আৰু ৰাধাক তাৰ মাটিত খেতি কৰিবলৈ মাতিলে, কিন্তু ৰমেশে তাৰ মাটিত খেতি কৰিবলৈ অমান্তি হ'ল, কাৰণ কুশলে ৰাধাক অলপ বেলেগ দৃষ্টিৰে চাইছিল। কিছুদিনৰ আগতে এদিন কুশলে ৰমেশ আৰু ৰাধাক খেতি কৰিবলৈ মতাই আনি কিবা অজুহাতত ৰমেশক ঘৰলৈ পঠাই দি ৰাধাক বেয়া ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

এবাৰ ৰমেশহঁতৰ গাঁৱত এঘৰ মানুহৰ ঘৰত চুৰি হ'ল, চোৰে মানুহজনৰ ঘৰৰ পৰা বহুত আ-অলংকাৰ চুৰি কৰি নিলে।

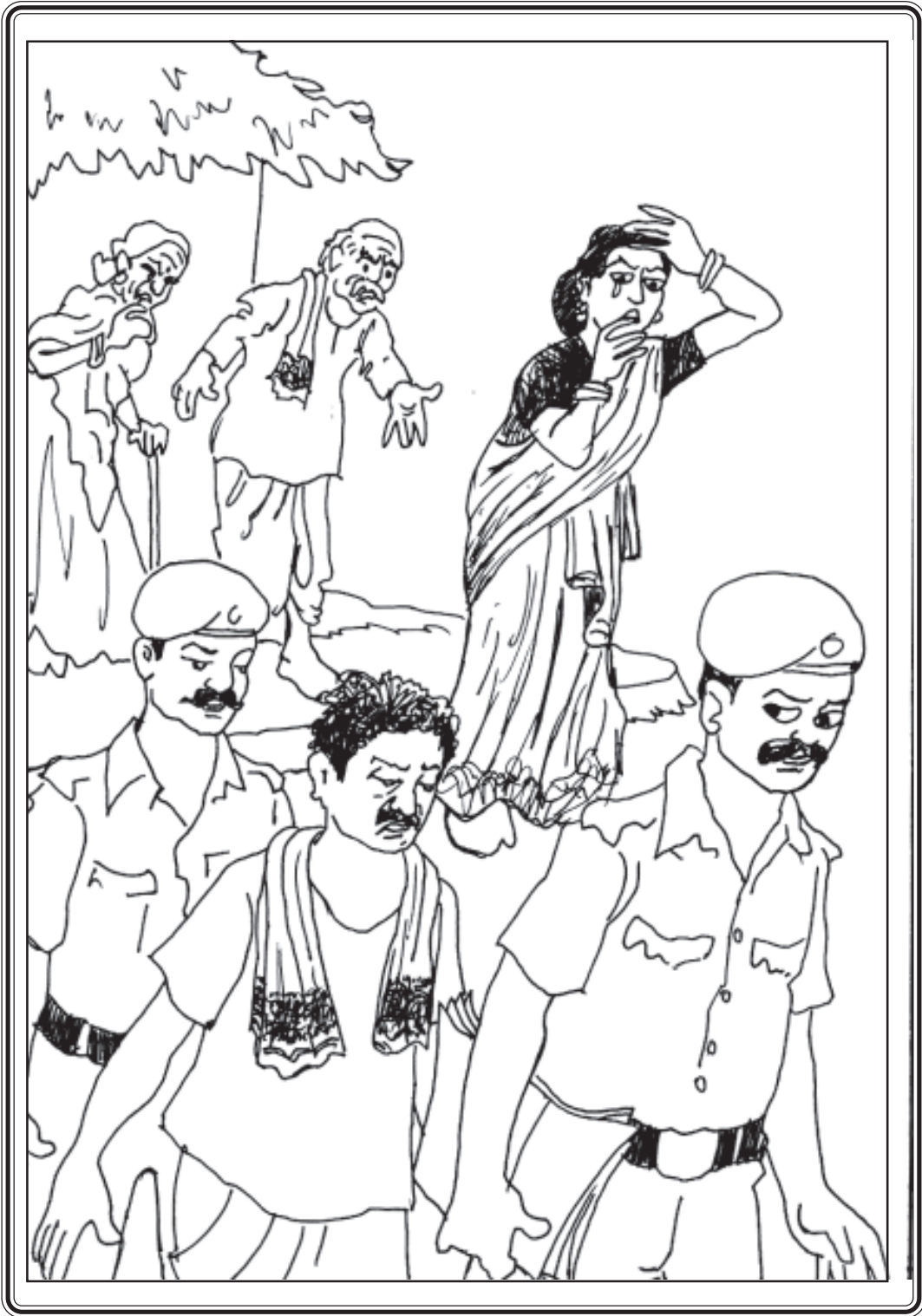
কুশলে ৰমেশৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ ল'বলৈ ৰমেশে চুৰি কৰিছে বুলি পুলিচক জনালে। তেনে কৰাত পুলিচ আহি ৰমেশক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি জেললৈ লৈ গ'ল। ৰমেশৰ পৰিবাৰ ৰাধাই সকলোকে ক'বলৈ ধৰিলে — মোৰ স্বামীক কোনে সহায় কৰিব, কোনে জেলৰ পৰা উলিয়াব ?

তেতিয়া হৰিয়ে তৎক্ষণাত উত্তৰ দিলে — ৰাধা চিন্তা কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই। কাৰণ দুখীয়া লোকক সহায় কৰিবৰ বাবে ন্যায়ালয় আছে, তাত থকা উকিলেও বিনা পইচাই আপোনালোকক সহায় কৰিব। ৰাধাই অলপ সকাহ পালে আৰু তালৈ যাবলৈ সাজু হ'ল। ৰাধাই উকিলৰ লগত কথা পাতিলে।

ৰমেশক ন্যায়াদীশৰ ওচৰত হাজিৰ কৰালে। ৰমেশে ক'লে তেওঁ চুৰি কৰা নাই, পুলিচৰ মানুহে তেওঁক এনেই চুৰিৰ অপৰাধত জেললৈ আনিলে। মই আৰু পৰিবাৰে কষ্ট কৰি ধন আৰ্জন কৰো। আমাৰ লগত কোনো চুৰিৰ বস্তু নাই।

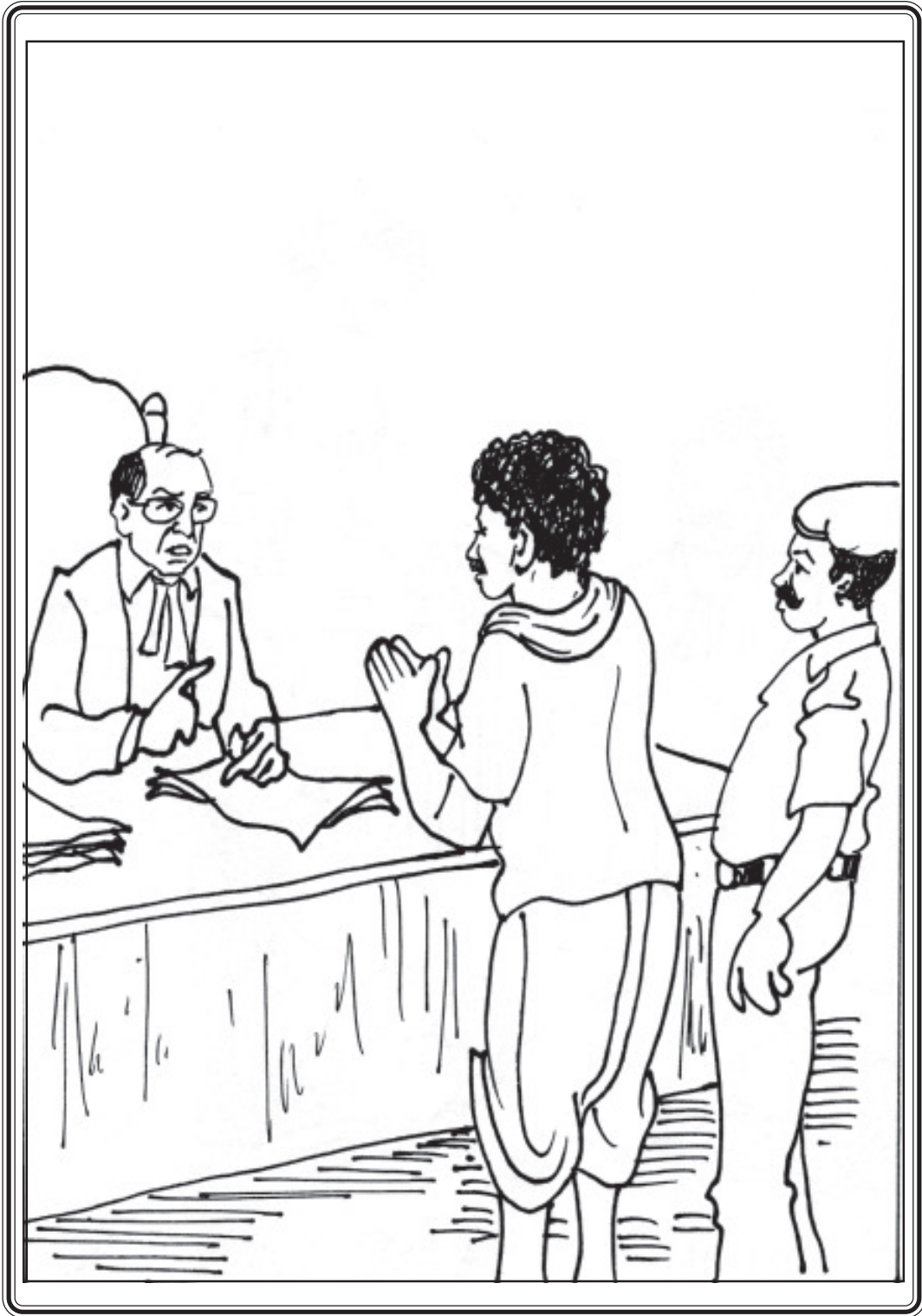
ন্যায়দীশে সুধিলে — তোমাৰ কোনোবা উকিল আছেনে ?

ৰমেশে ক'লে — আমি দুখীয়া মানুহ টকা খৰচ কৰি

চৰকাৰী উকিল ধৰিব নোৱাৰোঁ। আমাৰ পঢ়া শূনাও নাই।
ন্যায়ধীশে ৰমেশৰ কথা মনদি শুনিলে, তেনেতে আইনী
সহায়তা কেন্দ্ৰৰ উকিল ন্যায়ধীশৰ ওচৰত হাজিৰ হ'ল
আৰু ৰমেশক জেলৰ পৰা উলিয়াবলৈ ন্যায়ধীশলৈ
আবেদন জনালে।

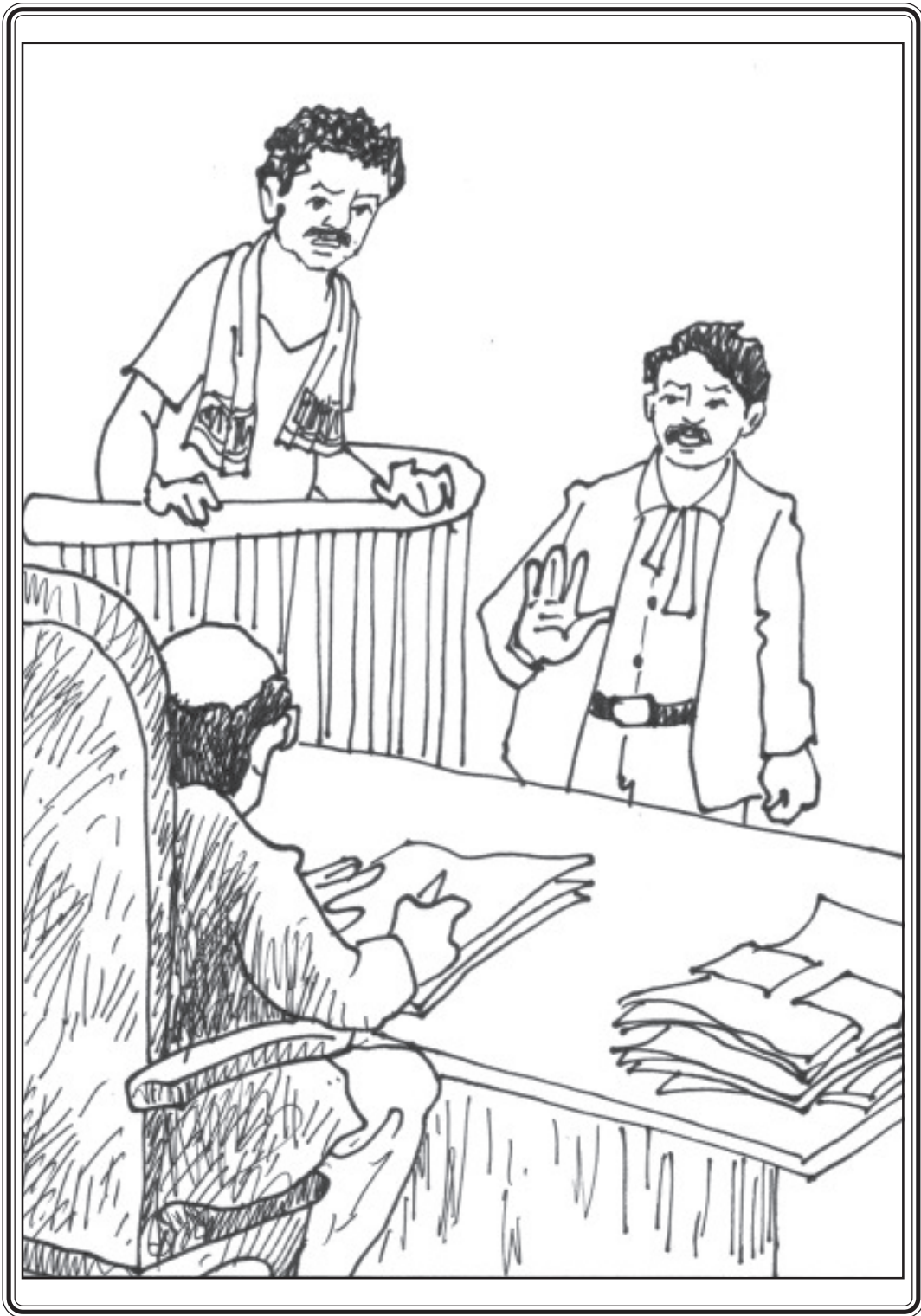
ন্যায়ধীশে, ৰমেশৰ উকিলৰ পৰা আৰু বিপৰীত পক্ষৰ
উকিলৰ পৰা সকলো কথা শূনি লৈ, বিবেচনা কৰিলে যে
ৰমেশৰ কোনো দোষ নাই — ৰমেশে চুৰি কৰা নাই।
ন্যায়ধীশে উচিত বিচাৰ কৰি ৰমেশক জেলৰ পৰা মুক্তি
দিলে।

বিনামূলীয়া আইন সাহায্য

সকলো নাগৰিকে সমান সুবিধাৰ লগতে সহজে ন্যায় পোৱাটো উচিত। সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ৩৯-ক অনুসৰি কোনো ব্যক্তিয়েই আৰ্থিক বা অন্য কোনো কাৰণতে ন্যায়ৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব নোৱাৰে। এই উদ্দেশ্য পূৰণ

কৰাৰ বাবে ৰাজ্য আৰু জিলা ভিত্তিত প্ৰয়োজনীয় সেৱা প্ৰাধিকৰণ গঠন কৰা হৈছে। ৰাজ্যত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সহায়ত তহচিল স্তৰত প্ৰয়োজনীয় সেৱা সমিতি গঠন কৰা হয়।

উদ্দেশ্য

দুখীয়া, অসহায়, পীড়িত লোকসকলক বিনামূলীয়া আইনী সাহায্য প্ৰদান কৰা।

বিভিন্ন সেৱাসমূহ

- উকিল ফীজ
- কোৰ্ট ফীজ
- টাইপিং, ফটোকপি, আৰু অনুবাদ কৰিবলৈ লগা খৰচসমূহ
- নিৰ্ণয় / আদেশ তথা অন্য কাগজ-পাতিৰ প্ৰমাণিত প্ৰতিলিপি পাবলৈ কৰা খৰচসমূহ
- সাক্ষী সম্বন্ধীয় অন্যান্য জৰুৰী খৰচ।

বিনামূলীয়া আইনী সেৱা কাৰ বাবে —

- ♦ অনুসূচিত জাতি / জনজাতিৰ সদস্য।
- ♦ অত্যাচাৰৰ বলী বা বিনা মজুৰিত খাটি থকা ব্যক্তিসকল।
- ♦ মহিলা আৰু শিশুসকল।
- ♦ মানসিক ৰোগী আৰু বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তি।
- ♦ বিপদ, জাতীয় হিংসা, অত্যাচাৰ পীড়িত তথা উদ্যোগৰ শ্ৰমিকসকল।
- ♦ কাৰাগাৰ, মানসিক চিকিৎসালয়, মানসিক চিকিৎসা পৰিচৰ্যা গৃহ আদিত থকা ব্যক্তিসকল।
- ♦ যি সকল ব্যক্তিৰ বাৰ্ষিক আয় ১,০০০০০ টকাতকৈ বেছি নহয়, তেনে ব্যক্তি এই আঁচনিৰ পৰা উপকৃত হ'ব।

বিভিন্ন আইনী সেৱা লোৱাৰ নিয়ম

- ♦ আইনী সেৱাৰ অধিকাৰ পাবলগীয়া ব্যক্তিসকলে প্ৰপত্ৰ অথবা বগা কাগজত নিজৰ নাম, ঠিকনা, জাতি আৰু আয় সম্বন্ধে লিখি জনাব।
- ♦ মোকদ্দমাৰ বিৱৰণ দিব।
- ♦ আবেদন পত্ৰৰ লগত আয়ৰ প্ৰমাণ-পত্ৰ, ফটোসহ পৰিচয় পত্ৰৰ ফটো কপি সংলগ্ন কৰি জিলা ন্যায়িক সেৱা প্ৰাধিকৰণ, সচিব বা ৰাজ্য উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়িক সেৱা প্ৰাধিকৰণ, সচিবৰ কাৰ্য্যালয়ত আবেদন জমা দিব।

আইনী সাক্ষৰতাৰ সজাগতাৰ বাবে প্ৰকাশিত পুথিসমূহ-

- ১) চকু মুকলি হ'ল (ভাৰতৰ নাগৰিকৰ অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্য)
- ২) এতিয়া আৰু চিন্তা নাই (গৰ্ভধাৰণ আৰু প্ৰসৱপূৰ্ব লিংগ নিৰ্ধাৰণ
অধিনিয়ম ১৯৯৪ আৰু ২০০৩ (সংশোধিত)
- ৩) বমাৰ পাঠশালা (শিক্ষাৰ অধিকাৰ অধিনিয়ম ২০০৯)
- ৪) শালীনতাৰ মৰ্যাদা (আইনী সাক্ষৰতা শৃংখলা-৪)
- ৫) যৌতুক: পৰম্পৰা নহয় অভিশাপহে (যৌতুক প্ৰতিৰোধ অধিনিয়ম ১৯৬১)
- ৬) আশাৰ বেঙুপি (ঘৰুৱা হিংসাৰ পৰা সুৰক্ষা অধিনিয়ম ২০০৫)
- ৭) এতিয়া কোনো অনাহাৰে থাকিব নালাগে (খাদ্য সুৰক্ষা অধিনিয়ম ২০১৩)
- ৮) মণিকাৰ মুখত হাঁহি বিৰিঙিল (তথা জনাৰ অধিকাৰ আইন ২০০৫)
- ৯) বমেশে উচিত বিচাৰ পালে (বিনামূলীয়া আইন সাহায্য)
- ১০) নাজমাই পালে সুবিচাৰ (অনৈতিক মানৱ সৰবৰাহ আইন ১৯৫৬)
- ১১) ভাৰত চৰকাৰৰ মুখ্য আঁচনিসমূহ

Sakshar Bharat

STATE RESOURCE CENTRE ASSAM

1-CD, Mandovi Apartments, GNB Road

Ambari, Guwahati-781001

E-mail: srcassam@hotmail.com

Website : www.sreguwahati.in